

Становище

от проф. Атанас Темелков д.м., д.м.н.
на дисертационен труд на тема

„Локо-регионална анестезия чрез ултразвуково навигирано инжектиране на локален анестетик в равнината между вътрешен кос мускул и трансверзален коремен мускул”

За присъждане на образователна и научна степен „Доктор”

Автор на дисертацията: Д-р Методия Секуловски

Научен ръководител: Проф. Д-р Венко Александров д.м.н

Д-р Методия Секуловски е роден на 18.06.1989 год. През 2013 г. завършва медицина в МФ, СУ – София. От 2015 г. работи като лекар асистент в МФ, СУ – София. През 2018 г. придобива специалност по Анестезиология и интензивно лечение.

Дисертационният труд на д-р Методия Секуловски е написан на 136 стандартни машинописни страници. От тях 36 страници са литературен обзор, 5 страници е описание на материала, методиката и описание на статистическите методи, 48 страници са собствени проучвания, обсъждане и изводи.

Темата „Локо-регионална анестезия чрез ултразвуково навигирано инжектиране на локален анестетик в равнината между вътрешен кос мускул и трансверзален коремен мускул” е съвременна и изключително актуална. Това корелира със съвременните тенденции за непрекъснато увеличаване броят на пациентите, които провеждат оперативни интервенции с локо-регионални анестезии.

В съвременната анестезиология регионалната анестезия и периферните нервни блокади намират все повече приложение. През последните години локо-регионалната анестезия се прилага при голям брой пациенти благодарение на своята еволюция.

Въпреки съществуването на различни данни в медицинската литература ТАП – блокът има значими предимства пред познатите техники за осигуряване на адекватна аналгезия при различните оперативни интервенции по предната коремна стена.

Дисертационният труд е структуриран традиционно: литературен обзор, цел, задачи, материал и методи, клиничен контингент, резултати и обсъждане, обобщения, изводи и научни приноси.

Библиографската справка включва 238 заглавия, като липсват такива на кирилица. По-голяма част са публикувани през последните 5 години.

Литературният обзор показва, че авторът задълбочено е проучил литературата по този проблем. Той е представен на 36 страници.

Д-р Секуловски правилно и точно анализира различните мнения на авторите по този проблем, посочва насоките за правилна оценка и бъдещото развитие. Прави точна преценка на постигнатото в България по този проблем и това което предстои да се направи.

Целта на дисертационният труд и задачите са точно и ясно дефинирани, посочени са и методите за тяхното постигане.

Методите на изследване, които авторът прилага за постигане на целта и задачите са съвременни. Основания за това ми дават както техния вид, така и качествената им характеристика.

Клиничният материал обхваща 60 пациенти, хоспитализирани в Университетска болница „Лозенец“, прилагайки точни включващи и изключващи критерии. Пациентите са разпределени в три групи:

- група I - пациентите са подложени на обща анестезия
- група II – пациентите са подложени на обща анестезия и ТАП Блок

Статистическата обработка на данните е осъществена с помощта на SPSS Statistics 17.0, Signal Plot for Windows 12.0 и Microsoft office excel 2016г.

Използвани са следните статистически методи:

- Анализ на количествени белези
- Дескриптивна статистика
- Тестове за различие
- Графично представяне
- Анализ на качествени белези
- Графично представяне

Резултати и обсъждане:

Обхваща 48 страници собствени проучвания, обсъждане и изводи. Представени са съобразно поставените задачи.

Д-р Секуловски представя получените резултати разпределени в три групи:

- Демографски особености
- Интраоперативен период
- Следоперативен период

Демографски особености включват проследяване на показателите:

- Възраст
- Ръст
- Телесна маса
- BMI
- ASA

Анализът на получените резултати потвърждават познатите твърдения за рисковите фактори, като повишен индекс на телесна маса и трудоспособна възраст.

Интраоперативен период включва проследяване на жизнените показатели и продължителността на анестезията и оперативната интервенция.

Получените резултати показваат, че средните стойности на жизнените показатели са с по-голяма вариация при контролната група спрямо

експерименталната в различните времеви интервали. Установени са статистически значими разлики по отношение на средното артериално налягане, сърдечна честота и BIS.

В тази част на проучването осочено ценна е информацията относно консумацията на опиоидния аналгетик Fentanyl. Получените резултати от д-р Секуловски потвърждават и получените резултати от други автори. Установява се сигнификантно намаляване на интраоперативната консумация при пациенти с ТАП – блок.

Следоперативен период

Проследява се:

- използване на Paracetamol и Ketonol за обезболяване
- оценка на постоперативната болка при покой, кашляне, обръщане, сядане, изправяне и WBF

Д-р Секуловски установява, че във всички постоперативни времеви интервали има почти двойно повече средно използвано количество НСПВЛ при пациентите от контролната група, в сравнение с това при пациентите от експерименталната група.

Получените резултати по WBF скалата показват, че при 60% от пациентите в експерименталната група се отбелязва слаба болка или липса на такава, за разлика от контролната група, където 80% от пациентите съобщават за средна или силна болка на 12-ия час.

При физически усилия 30% от пациентите с приложен ТАП-блок съобщават за слаба болка. В другата група при обръщане, сядане и изправяне почти всички пациенти е налична болка. При сядане в контролната група 60% от пациентите изпитват силна болка, а пациентите от експерименталната група този процент е 17%.

Ранното раздвижване на пациентите е различно в двете групи. При 60% от групата пациенти с ТАП-блок се установява ранно раздвижване, още на 4-7 следоперативен час. Двойно по-малък е процентът при пациентите от контролната група – 34%.

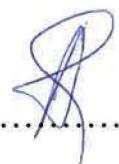
Резултатите получени за следоперативния период показват, че ТАП-блокът осигурява адекватна следоперативна аналгезия, намаляване на количеството на НСПВЛ, по-бързо раздвижване и възстановяване на пациентите.

Съгласен с направените изводи и приноси от д-р Секуловски.

Дисертационният труд на д-р Методия Секуловски е посветен на съвременна и актуална тема, правилно е структуриран, избраните цел и задачи са изпълнени, подбраният контингент пациенти отговаря на тези задачи.

Представеният труд на д-р Секуловски „Локо-регионална анестезия чрез ултразвуково навигирано инжектиране на локален анестетик в равнината между вътрешен кос мускул и трансверзален коремен мускул” запълва една празнина в специалността Анестезиология и интензивно лечение.

Считам, че дисертационният труд на д-р Методия Секуловски отговаря на изискванията на ЗАРСРБ в РБ и покрива критериите за развитие на академичния състав от Правилника за развитие на академичния състав в СУ – София, за придобиване на научна и образователна степен „Доктор”. Това ми дава пълно основание да предложа на почитаемото научно жури да присъди научна и образователната степен „Доктор” на д-р Методия Секуловски.

С уважение:.....

Проф. Ат. Темелков д.м., д.м.н.